

קונטרס

אור שֶׁמַח

יגלה מעלת הזוכה להיות שֶׁמַח תמיד, ודיקא על-ידי-זה יזכה להשיג את אורו ותברך, ויחיה חיים טובים ונעימים.

בנוי ומיסד על-פי דברי רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון בוצינא קדישא עלאה, אדונינו, מורנו ורבנו **רבי נחמן מברסלב**, זכותו יגן עלינו

ועל-פי דברי תלמידו, מורנו הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רז לא אגיס ליה **רבי נתן מברסלב**, זכותו יגן עלינו ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים וזהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי חסידי ברסלב עיה"ק ירושלים תוכב"א

הַפְתִּיכָה לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרַ"ן מִבְּרֶסְלֵב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקָּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֵב
גָּלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מְתִיבְתָא הַיְכַל-הַקָּדֹשׁ — חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

Mesifita Heichal Hakodesh
Chasidei Breslov
1129-42nd street
Brooklyn N.Y 11219

* * *

באמצעות הדואר לפי הכתובת:
"קרן הדפסה והפצה"
ת.ד. 8065 אשדוד
ובמספר טלפון: 03/6765235

א.

על-ידי שמחה — משיגים את האור אין סוף
ברוך הוא

בני ובנותי היקרים! העקר בזה העולם
להתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, וכשיהידי
חזק באמונה בבוראו, נכנסת בו שמחה, כי על-ידי
שמחה משיגים את האור אין סוף ברוך הוא,
השמחה היא עושה כלי לקבל בו את האור האלקי.
כי באמת כל מה שאנו רואים, שומעים ומרגישים,
הכל זה אלקות, הקדוש-ברוך-הוא נמצא פה אתנו,
עמנו ואצלנו, אלא כביכול הלביש עצמו בלבוש
כזה שנקרא דומם, צומח, חי, מדבר. אבל באמת
זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא. והראיה,

שְׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה עִם
 הַמְצוּוֹת, שֶׁהֵן מְלַבְּשׁוֹת בְּגָשְׁמִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּי
 כָּל הַמְצוּוֹת הֵן מְדַבְּרִים גְּשָׁמִיִּים: צִיצִית – מְצַמֵּר
 רַחֲלִים, תְּפִלִּין – מְעוֹר בְּהֶמָּה, מִצָּה מִקְמַח, סֵפֶה
 – מְפַסֵּלֶת גֶּרֶן וְכֵן שְׁאָר הַמְצוּוֹת, הַכֹּל מְלַבֵּשׁ
 בְּעֵינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, כְּדֵי לְגַלוֹת שְׂאִין שׁוֹם דְּבָר
 בְּלִעְדֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבְכֹל דְּבָר יֵשׁ אֱלֻקוּת,
 בְּכֹל פֶּרֶט מִפְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה יֵשׁ הִלְכוֹת שְׁבִתוֹרָה,
 וְלָכֵן כְּתוּב בַּזֶּהָר (שְׁמוֹת נג): אֲמַאי אֶקְרִי תּוֹרָה?
 דְּאוּרֵי וְגַלִּי מַאי דְהוּי סְתוּם דְּלֹא אֶתִידַע; וְלָכֵן
 אֲשִׁירִי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם תּוֹרָה, כִּי
 הַתּוֹרָה פּוֹתַחַת לָנוּ אֶת הָרֹאשׁ וְהַמַּח, הַדַּעַת
 וְהַשְׂכָּל, לְרֹאוֹת וּלְהַתְּבוּנָה, שְׂיֵשׁ בּוֹרָא כָּל עוֹלָמִים.
 וְזֶה מְכַנֵּס בְּנוֹ שְׁמֻחָה עֲצוּמָה; כִּי כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּשׁ
 אֶת הָאוֹר הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, זּוֹכֶה שְׂמֵאִיר בּוֹ
 "אוֹר שְׂמֻחָה". וְלָכֵן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (שִׁיר
 הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ח', סִימָן טו): כָּל מְקוֹם שֶׁהִשְׁרָה
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תּוֹרָתוֹ, הִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ; הֵיכָן
 שְׂיֵשׁ תּוֹרָה, שָׁם יֵשׁ הַשְׂרָאָת הַשְּׂכִינָה.

וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! תִּרְאוּ אֵיךְ שֶׁהֵימִים
 וְהַלִּילוֹת, הַשְּׁבוּעוֹת וְהַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים פּוֹרְחִים לָנוּ.

הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נצא מכאן, ומה ישאר מאתנו?! רק קיום המצוות שאנחנו מקיימים את רצונו יתברך, ואת התורה שאנו לומדים, שהיא חכמתו יתברך. בזה שאדם הולך אל חכמי ישראל, שומע דברי תורה, חוזר בתשובה אל הקדוש-ברוך-הוא, זה ה"אור שמח" של החיים שלנו, זה עושה אותנו שמחים, ובלעדי זה אין לנו שמחה. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (קהלת רבה, פרשה ו', סימן יג): הואיל והכל הם ימיו של אדם וכצל הם, מה הנאה יש לו בחיים? אלא יתעסק בדברי תורה שפלה חיים. אדם עורך תכניות, בונה בנינים, והנה יום והנה לילה, הנה שבוע, הנה חדש, והנה שנה והכל פורח, ומה קרה עם המחשבות שחשב?! לא נעשה כפי שהגה, כי לא שואלים אותו! וכמו שכתוב (משלי יט, כא): "רבות מחשבות בלב איש ועצת הוי"ה היא תקום"; אדם מתכנן תכנונים, והנה הכל פורח, וכמו שאומר דוד המלך (תהלים ז, י): "ימי שנותינו בהם שבעים שנה", ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שהשבעים שנה הם פריבט שעה, ואדם אינו שם לב שהזמן חולף ביצף, וחבל על כל רגע, דקה ושניה שחולפים לריק. ואומרים חכמינו הקדושים

(בראשית רבה, פרשה צו, סימן ב'): "כָּצַל יְמֵינוּ עַל הָאָרֶץ", וְהַלֵּנוּאֵי כָּצַלוּ שֶׁל כֶּתֵל אוֹ כָּצַלוּ שֶׁל אֵילָן, אֲלֵא כָּצַלוּ שֶׁל עוֹף בְּשָׁעָה שֶׁהוּא עָף; כָּל אֶחָד מְדַבֵּר שֶׁהַזְמַן פּוֹרֵחַ, אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: הַלֵּנוּאֵי שֶׁהִיָּה זֶה כָּצַלוּ שֶׁל כֶּתֵל, שֶׁל קִיר, שֶׁל עֵץ וְכוּ', שֶׁהִיָּה אֲרֻךְ זְמַן רַב יוֹתֵר, שֶׁהוּא צָל קְבוּעַ יוֹתֵר, אֲךָ לֹא וְלֹא! הַזְמַן פּוֹרֵחַ כָּל-כָּךְ, שֶׁהוּא כָּצַל צָפוֹר הַפּוֹרֵחַ חֵישׁ וְנִעְלָם. וְלִכֵּן לָמָּה לָנוּ לְהִיּוֹת בְּעֵצָבוֹת וּבְמַרְירוֹת וּבְדַכְאוֹן? ! לָמָּה לָנוּ לְבָלוֹת אֶת הַזְמַן הַיָּקָר שֶׁלָּנוּ בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּעֵלְמָא, סֵתֵם סְפוּרִים, וּכְנֻחֵי סָרְק? ! טוֹב יוֹתֵר לְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּשִׂמְחָה, לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׂפְתַי הָאֵם שֶׁלָּנוּ, שֶׁזוֹ נִקְרְאת הַתְּבוּדוֹת, שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כה), שֶׁהַתְּבוּדוֹת הֵיא מְעַלָּה עֲלִיוֹנָה מֵהַכֹּל, הֵינּוּ שְׂאֵדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׂפְתַי הָאֵם שֶׁלוֹ, וְכָל צָרְכָיו מִבְּקֵשׁ מֵאֵתוֹ יִתְבָּרַךְ, כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה צְנוּר שֶׁמְשִׁיף לוֹ "אוֹר שִׂמְחָה", וּמְשִׁיג אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵז נִמְשָׁכֵת עֲלָיו אֲמוּנָה, וְכָל חַיָּיו הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי; כִּי כְּשֶׁאֲדָם בּוֹטֵחַ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא

המאשר ביותר בחיים, ושום דבר אינו יכול לשברו, אמונתו איתנה מאד.

ולכן, בני ובנותי היקרים! העקר בזה העולם להיות רק בשמחה, למסר נפשנו על נקדה זו, ואין זה בא קל כלל ועקר, כי טבע האדם שנמשך אחר עצבות ועצלות. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קפט), שאדם רבו מכח העפר, ובשביל זה נופלת עליו עצלות ועצבות, ולכן מאד קשה לו להיות שמח, ובפרט שיש בני-אדם שעוברים עליהם יסורים — הן מעצמם, שלא הולך להם כפי שרוצים, והן מאחרים שחולקים עליהם וכו', והן מילדים, שזה הורס את האדם לגמרי, עם כל זאת, אם אדם מחדיר בעצמו, שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, הוא יכול לעבר על הכל. לכן אומרים חכמינו הקדושים (תענית ח.): כל השמח ביסורים הבאים עליו, מביא ישועה לעולם; כי בני-אדם מתבוננים על בעל היסורים, שאף שעובר עליו סבל רב, אף-על-פי-כן הוא מחזיק מעמד ואינו נשבר, אזי לוקחים ממנו מוסר ומתחזקים בעצמם. וזה מה שמספרים

חכמינו הקדושים (ברכות ה:) על רבי יוחנן, שרחמנא לצלן, שכל עשרה ילדים, שלא גדע מצרות, והיה בכיסו הקטן שן של בנו העשירי (עין בשיטה מקבצת שם), ובזה נחם את בני-אדם שהיו רצוצים ושבורים ועצובים. ואמר להם: ראו כיצד אני מחזיק מעמד! וכן אומרים חכמינו הקדושים (בבא מציעא פד.), שהיה יושב על שערי הטבילה, כדי שכל אשה שתצא תסתכל עליו, ותוליד כמותו. למדים מכאן שהצדיקים כל-כף דבוקים בהקדוש-ברוך-הוא בשמחה אין סופית, והם שרויים ב"אור שמח", אור שמשמח את עצמם, אור שמשמח את הבריות, ומקרבים יהודים להקדוש-ברוך-הוא, והולך להם בחיים שיהיה אור לעם ישראל, שמחה לעם ישראל, ואלו נקראים צדיקים, אלו נקראים חכמים, שמוסרים נפשם בעבור עם ישראל. ולכן אשרי האדם הזוכה להתקרב לצדיקים האמתיים שבדור הזה.

ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שאדם צריך לסלק הדעת והשכל והחכמה שלו, ולהתקשר לצדיק שבדור הזה, ועל כל אשר יאמר כהוא זה יעשה. כי סוף כל סוף מה עוד

הצדיקים הדבוקים בבורא יתברך שמו? אלא זכו להזדכך בזכוך כזה, שחיים עם אמונה, כמו שכתוב (חבקים ב, ד): "וצדיק באמונתו יחיה"; כל חייהם הם חיי אמונה, מסתכלים אל הקדוש-ברוך-הוא, מדברים אליו, שומעים אותו יתברך, ומיחדים יחדים. ואנו מסכנים, עבר עלינו מה שעבר, כאשר כל אחד ואחד יודע בדיוק מה עשה בחיים, עשה שטיות, אכל טרפות ונבלות, חלל שבת, רחמנא לצלן, נתחלל בעריות, רחמנא לישזבן, והנה הגיע הזמן שאנו רוצים לחזור בתשובה שלמה, ולראות אורות וזקוקים, אך אין זה הולך כף, ואורך זמן רב. כמו שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עו): המתחיל לעבד את השם יתברך, הקדוש-ברוך-הוא אומר לו: יודע אני שחפץך ורצונך לעבד אותי, אבל מהו הפטוחות שמא למחר תעזב אותי, אם-כן איך אקרב אותך בשביל הרצון שרצית, ואיך אגלה לך דברים נסתרים? אלא כן תעשה, בתחלה אהב אותי כף, ותעשה מצוותי אף-על-פי שאין אתה יודע את השכל של המצוה, ועבד אותי פשוט בלא חכמות, וכשתעבד אותי כמה זמנים, אזי אאמין לך ואגלה לך טעם ושכל של כל דבר ודבר, ואקרב אותך

בְּכֹל מִיָּנִי הַתְּקַרְבוֹת, כִּי הַזְמַן הָרַב שֶׁעָבְדָה אוֹתִי מִקֶּדֶם, הוּא בְּטוֹחוֹת שְׁלֹא תַעֲזֹב אוֹתִי. לְמִדֵּים מִכָּאן, שֶׁהִנֵּה אָדָם חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲבָל רוֹצֵה תִּתְּקֶנּוּ וּמִיָּד לְרֹאוֹת אוֹרוֹת וְזִקְוִקִים, רוֹצֵה לְהַשִּׁיג "אור שמח", וְדִקָּא כְּשִׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אִזּוֹ מִתְּגַבְּרוֹת עָלָיו הַתְּאֻוֹת וְהַמְדוֹת רְעוֹת יוֹתֵר מִשֶּׁהָיָה קֶדֶם, אִזּוֹ נִשְׁבֵּר, וְשׂוֹאֵל: "מָה קוֹרֵה פֹה? ! בְּשִׁבִיל זֶה חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, בְּשִׁבִיל לְסִבֵּל? !" אֲלֹא אוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ו'ל' (לְקוֹטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב): כְּשֶׁאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, הֵרֵג אֶת יִצְרוֹ הָרָע, וְעַתָּה נִכְנָס בּוֹ יִצְרַר הָרָע גְּדוֹל יוֹתֵר, וְעָלָיו לֹא לְהִתְיַאֵשׁ, אֲלֹא לְהִתְקַרֵּב יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאִם יִהְיֶה חֲזָק וְלֹא יַעֲזֹב אֶת עֲצָמוֹ, אִזּוֹ יִשְׁבֵּר גַּם אֶת הַיִּצְרַר הָרָע הַחֲדָשׁ, וְיִתְגַּבֵּר עָלָיו יִצְרַר הָרָע יוֹתֵר גְּדוֹל וְכוּ', וְכִּי מְנַסִּים אֶת הָאָדָם בְּכֹל מִיָּנִי נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאִם אָדָם מִחֲזִיק מֵעַמָּד, וְאִינוֹ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, לְבִסוּף זֹכֶה לְהַגִּיעַ לְמִדְרָגוֹת כָּל הַצְּדִיקִים, אִזּוֹ "אור שמח" מֵאִיר עָלָיו, הָאוֹר אֵין סוּף זוֹרַח עָלָיו, וְהוּא תָּמִיד בְּשִׁמְחָה וּמִשְׁמַח אֶת אַחֲרִים, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מִדְרָגָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִזּוֹ.

אֲבָל צְרִיכִים לְדַעַת, שֶׁעַד שְׂזוֹכִים לְשִׁמְחָה

אמתית, להיות תמיד שמח, ולהשיג את האור אין סוף ברוך הוא, עובר זמן רב, כי מנסים את האדם, כמאמרם ז"ל (מדרש אגדה): אין הקדוש-ברוך-הוא נותן גדלה לאדם, עד שבודקהו בדבר קטן, ואחר-כך מעלהו לגדלה. מנסים את האדם אפלו בדבר קטן, ורוצים לראות איך הוא יחזיק מעמד. ואפלו לפעמים הנסיון הוא קשה מאד, שמקבל מכות שלא צפה להן, ומחזיק מעמד, זו גדלתו של יהודי, שמאמין בהקדוש-ברוך-הוא, אפלו שעוברים עליו יסורים מרורים. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסג), שיש אחד שצריך להיות בפיות של כל בני-אדם, כלם לוועסים אותו — זו גדלת הצדיק שמחזיק מעמד. ולא כל אחד מסגל לזה. ולכן אם אדם חזק בכל הנסיונות שמנסים אותו, ואינו נשבר בשום פנים ואפן, לבסוף נעשה כלי שנכנס בו "אור שמח", משיג את הקדוש-ברוך-הוא. וכל-כך שמח, שמשמח את כל יהודי. אבל עד שזוכים לזה, עובר זמן רב. ולכן השב בתשובה, אסור לו להתאש, אף שרואה שמתחילים להתגבר עליו המרירות והצרות, באפן שלא תאר כלל, אל לו להכנס ביאוש, ומכל שכן שלא לשאל קשיות: "מה ארע, שמאז שחזרתני

בְּתִשׁוּבָה, עוֹבְרוֹת עָלַי יוֹתֵר צָרוֹת?! " אֵלָּא יִזְכֹּר
 מֵאֲמָרָם ז"ל (בראשית רבה, פרשה לב, סימן ג'): הַשֵּׁם
 צְדִיק יִבְחֶן (תהלים יא, ה), הַיּוֹצֵר הַזֶּה אֵינּוּ בּוֹדֵק
 קְנֻנִים מְרוֹעֵעִים, אֵלָּא בּוֹדֵק קְנֻנִים יָפִים, שְׂאֵפְלוּ
 מִקִּישׁ עֲלֵיהֶם כַּמָּה פְּעָמִים — אֵינָם נִשְׁבָּרִים, כִּי
 אֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַסֶּה אֶת הַרְשָׁעִים, אֵלָּא אֶת
 הַצְּדִיקִים. וְאָדָם צָרִיךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד כְּשֶׁבָּאִים עָלָיו
 נְסִיווּנוֹת.

ב.

עַל-יְדֵי שִׂמְחָה — מִצְלִיחִים עִם בְּנֵי-אָדָם

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הֵיטֵב, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי
 שִׂמְחָה, מִצְלִיחִים עִם בְּנֵי-אָדָם. כִּי הַשִּׂמְחָה
 מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, עַד שֶׁמִּתְחִילִים לְאַהֵב אֶת
 הַזּוֹלָת. וְאֵף שִׁישְׁנָם נְסִיווּנוֹת קָשִׁים מְאֹד עִם הַזּוֹלָת,
 אֵין לְהִתְפַּעֵל כָּלֵל, וְאִם אָדָם חֹזֵק בְּעִצְמוֹ, שְׂאֵיךְ
 שָׂרָק לֹא יַעֲבֹר עָלָיו, הוּא מֵאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וְאֵפְלוּ בַעַל בְּחִירָה מְצַעֵר אוֹתוֹ, מְדַבֵּר עָלָיו,
 מֵעֵיק וּמֵצִיק לוֹ, הוּא בּוֹרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 וְשִׂמְחָה, וְאֵינְנוּ נִשְׁבָּר, אָדָם זֶה מִצְלִיחַ עִם בְּנֵי-אָדָם.
 לֹא-כֵן אִם אָדָם עֲצוּב, בְּנֵי-אָדָם אֵינָם יְכוּלִים

לְסַבְּלוּ. וְרוֹאִים בְּחוּשׁ, בֶּן־אָדָם הַמְּסֻתָּוֵב עֲצוּב,
 שְׂבוּר וּמְדַכָּא, אִף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְהִתְעַסֵּק עִמּוֹ.
 וְאוֹמֵר: "מִסְפִּיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְּרָה שְׁחוּרָה שֵׁישׁ עָלַי,
 אֵינְנִי צָרִיף אֶת הַמְּרָה שְׁחוּרָה שְׁלִף, שֶׁתְּרַבֵּץ עָלַי
 גַּם־כֵּן. מִסְפִּיק מֵהַ שְׂאֲנֵי סוּבֵל מֵעֲצָמִי, לָמָּה לִי
 הָעֲצָבוֹת שְׁלִף שֶׁתִּפֹּל עָלַי?! עֲשֵׂה לִי טוֹבָה, לֵךְ
 מֵהֵיכָן שְׂבֵאתָ. עֹזב אוֹתִי, וְאַל תִּמְשַׁכְּנִי בְּצִרוּתִיךָ"
 וְכוּ' וְכוּ', כִּי אָדָם מְדַכְדֵּךְ, בְּגִי־אָדָם אֵינֶם יְכוֹלִים
 לְסַבְּלוּ. לֹא־כֵן אִם אָדָם שְׂמֵחַ, כָּלֵם נִמְשָׁכִים אֵלָיו
 כְּדוֹרִים אֶל כְּנֹרֶת, יֵשׁ שֵׁם דְּבִשׁ — כֵּלֵן
 מִתְקַבְּצוֹת. אָדָם שְׂמֵחַ — נִדְבָקִים אַחֲרָיו, כִּי
 בְּגִי־אָדָם מְסֻכָּנִים, עוֹבֵר עֲלֵיהֶם מֵהַ שְׂעוּבָה, צָרוֹת
 וְיִסוּרִים, נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְכָל אֶחָד רוֹצֵה
 לְצִאת מִהָעֲצָבוֹת וְהַמְּרָה שְׁחוּרָה שְׁלוּ, וְהִנֵּה בָּא
 אָדָם וּמְשַׁמְחֵם, כָּלֵם נִמְשָׁכִים אַחֲרָיו כְּמַגֵּנט, וְנוֹשֵׂא
 חֵן בְּעֵינֵיהֶם. וְלֵכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק
 ב', סִימָן כד): מְצֻנָּה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד;
 אֵין זֶה סֵתֵם מְדָה טוֹבָה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, אֲלֵא זֶה מְצֻנָּה
 שְׁפָל הַמְּצוּוֹת תְּלוּיּוֹת בָּהּ. כִּי כִּף אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
 (סְפָר־הַמְּדוּת, אוֹת שִׂמְחָה, סִימָן א'): כִּשְׂאָדָם עוֹשֶׂה
 מְצֻנָּה בְּשִׂמְחָה, סִימָן שְׁלֵבוֹ שְׁלֵם לְאַלְקִיו; כִּי עַם
 שִׂמְחָה אָדָם מְגַלֶּה אֶת טְהַר לְבָבוֹ, שֶׁהָאוֹר אֵין סוּף

שרוי בו. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (שבת ל:):
 אין השכינה שורה, אלא מתוך דבר שמחה של
 מצוה; כשיש באדם "אור שמח", סימן שהשכינה
 נמצאת אצלו, ואז מצליח עם בני-אדם.

ואומרים חכמינו הקדושים (פסחים קיח.),
 שמנסים את האדם והתנהגותו בצדקה, הינו
 שהקדוש-ברוך-הוא מנסה את העשירים — אם
 ידם פתוחה, והעניים — אם אינם באים בטרוניה.
 הקדוש-ברוך-הוא מוריש ומעשיר, עושה עשיר
 לזה ועני לזה, את העשיר מנסה אם נותן צדקה
 ועוזר לעני, ואיננו מגרשו, ואת העני מנסה אם
 אינו מתלונן, בר מינן נגדו יתברך, ומקבל את
 העניות בשמחה. וזה הנסיון הכי קשה, כבקשת
 החכם מכל האדם (משלי ל, ח): "ראש ועשר אל
 תתן לי", איני צריך עניות ואיני צריך עשירות; כי
 על-ידי עניות אדם יכול להתלונן עליו יתברך,
 ויקרא תגר, ויפליט מפיו מלים כלפי מעלה,
 רחמנא לישזבן; כי מרב עניות ודחקות שעוברת
 עליו, יכול להוציא מפיו טרוניות ומענות נגד
 האמונה, רחמנא לצלן, וכמו-כן העשיר — אם
 אינו עוזר לעניים, מכל שכן שמגרשם, ענשו כבד

מאד. ולכן אומרים הצדיקים, שנסיון העשר קשה בהרבה מנסיון העני. כי אם יש לאדם כסף, ובאים אנשים אליו שיעזרו להם, ותחת לעזרם — הוא מגרשם, זה החטא הגדול ביותר. כי כך אומרים הקדושים (ויקרא רבה, פרשה לד, סימן י'): העני הזה עומד על פתחך, והקדוש־ברוך־הוא עומד על ימינו ונותן לך שכרך, ואם לא נתת לו, דע, מי שעומד על ימינו — פורע ממך. ואם אתה מבזהו, לזה שעומד על ימינו אתה מבזה, שנאמר: "כי יעמד לימין אביון". מי עומד לימין העני? הקדוש־ברוך־הוא. נמצא, שאתה מבזה להקדוש־ברוך־הוא. ואם־כן כשבא עני לפתח ביתנו ואין נותנים לו צדקה ומגרשים אותו, מגרשים את הקדוש־ברוך־הוא! וצריכים להזהר בזה מאד. וכתוב בזהר (ח"א קד.): את מי שהקדוש־ברוך־הוא אוהב, שולח לו מתנה עני. ולכן אם אתה בא לפתחכם ומבקש צדקה, תתנו לו בעין יפה, בשמחה עצומה, בסבר פנים יפות, כי אז מנסים אתכם מן השמים, לראות אם באמת תתנו, ולא תבישו את העני. חכמינו הקדושים אומרים (בבא בתרא ט): הנותן צדקה לעני מתברך בשש ברכות, והמפייסו בדברים, מתברך באחת עשרה ברכות.

וְלִכֵּן הָעֵקֶר — פִּיּוּס. וְכָתוּב (יְשַׁעְיָה לֵב, יז): "וְהָיָה
 מִעֲשֵׂה הַצְּדָקָה שְׁלוֹם", אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (זֶהר חֲדָשׁ מִדְּרַשׁ רוּת): צְדָקָה עוֹשֶׂה שְׁלוֹם; כִּי עֲנִי
 הַמְּחַזֵּר עַל הַפְּתָחִים מְסַכֵּן, אֵין לוֹ, וְהוּא מְתַלֹּנֵן
 עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לָמָּה אָנִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת עֲנִי,
 חֶסֶר כָּל, וְהֵהוּא עֲשִׂיר, וְאֵינְנוּ חֶסֶר דְּבָר. הָאֵם לֹא
 נוֹלְדֵתִי מֵאֲבָא וְאֵמָא כְּמוֹהוּ? ! נִמְצָא, כְּשֶׁאָדָם נוֹתֵן
 צְדָקָה לְעֲנִי, הוּא עוֹשֶׂה שְׁלוֹם, כְּבִיכּוֹל, בֵּין הָעֲנִי
 לְבֵינוּ יְתִבְרֵךְ. וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! כְּשֶׁבָא עֲנִי
 לְפֶתַח בֵּיתֵיכֶם, עֲלִיכֶם לְזַכֵּר שְׁמֵנְסִים אֶתְכֶם. וְכִךְ
 אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ח, ה):
 בְּשַׁעֲהַ שְׁעֲנֵי הוֹלֵךְ אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת וְאוֹמֵר פְּרִנְסָנִי,
 אֵם מִפְּרִנְסוֹ — מוּטָב, וְאֵם לֹא: עֲשִׂיר וְרֵשׁ נִפְגָּשׁוּ
 עוֹשֶׂה כָּלֵם ה', מִי שֶׁעָשָׂא עֲשִׂיר לְזָה, עוֹשֶׂה אוֹתוֹ
 עֲנִי, עֲנִי לְזָה — עוֹשֶׂה אוֹתוֹ עֲשִׂיר; הֵינוּ שְׁנֵהֲפֵךְ
 הַגְּלָגֶל. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהַזְהֵר בְּדַבְרֵים כְּאֵלוֹ, וְכִשְׁבָּא
 עֲנִי, לְרֵאוֹת לְקַבְּלוֹ בְּשֵׁתֵי יָדַיִם, וְלִתֵּן לוֹ כְּפִי
 הַיְכָלֶת, אֲבָל בְּכָבוֹד וְלֹא בְּזִלְזוּל, חֶסֶם וְשְׁלוֹם,
 וּבְשִׁמְחָה גְּדוּלָה, וְלֹא לְשַׁלַּח אֶת הַבֵּן אוֹ הַבַּת
 לוֹמֵר: אֲבָא אֵינְנוּ בְּבֵית, אֵמָא אֵינָה בְּבֵית וְכוּ', כִּי
 עַל-יְדֵי-זָה יִגְרָמוּ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, שְׁבָאֲמַת הָאֵב אוֹ

האם יעדרו מן הבית, רחמנא לצלן. כי העקר
בנתינה — השמחה.

ולכן, בני ובנותי היקרים! על-ידי שמחה,
מצליחים מאד עם בני אדם, כי נתרחב המוח
והדעת, ולא חיים בצמצום — רק 'אני' וכו',
והאנוכיות נעקרת מהאדם. כי על-ידי שמח האדם
נכנס בגדלות המחין, אזי רוצה לעזר לכלם, ונעשה
אהוב על הבריות, כי בני-אדם אוהבים מי ששהו
תמיד שמח ומשמח אחרים. ומספרים חכמינו
הקדושים (מעניית כב.), שרב ברוקא טיל בשוקא
דלפת עם אליהו הנביא, ושאלו: היש בשוק הזה
אנשים שיהם בני עולם הבא? והראהו אליהו
הנביא על שני אנשים. ורץ רב ברוקא ושאלם: מה
מעשיכם? וענו: אנו אנשים שמחים ומבדחים
בני-אדם, כשאנו רואים בני-אדם עצובים ורבים זה
עם זה, איננו משים משם, עד שמשלימים ביניהם.
ואם אנו רואים בני-אדם השרויים בצער גדול, אנו
משמחים אותם. אזי הבין רב ברוקא מדוע הם בני
עולם הבא. כי זו המדרגה הכי עליונה —
כשיהודי זוכה לשמח יהודי אחר, כשיהודי מקרב
יהודי אחר. ובאמת כל הצרות שלנו הן מחמת,

שלא די שאנו עצובים, שבורים ורצוצים, ואיננו משמחים אחרים, עוד זאת שנדבק בנו החידק של גזענות, שאחד שוּנא את השני, ובמקום לעזר ולסייע לזולת, אנו מבזים אותו. ואחר-כך שואלים: למה אנו כל-כך רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא?! ולמה כל-כך מר לנו? בשעה שגרשנו מאתנו אותו יתברך, סלקנו מתוכנו את ה"אור שמח". ולכן, בני ובנותי היקרים! חכמינו הקדושים אומרים (מדרש זוטא שיר השירים א'): הדורון של הקדוש-ברוך-הוא צדקה, הנותן צדקה, אפלו היתה בידו עברה, ונתתם דינו לאבד, יכול להיות מקבל שכנה בכל יום, והקדוש-ברוך-הוא אומר למלאך של פורענות: אל תגע בו. הינו יכול אף, שנגזר על האדם יסורים, מחמת חטאיו, ועל-ידי שנותן צדקה, הקדוש-ברוך-הוא מסירם ממנו. כי אצלו יתברך מאד חשוב שיהודי עוזר לזולתו. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קו), שהצדקה הכי גדולה שיכולים לעשות עם האדם — לשמחו. ולכן אם רואים בני-אדם רבים, צריכים לעשות ביניהם שלום, אם רואים בני-אדם עצובים, צריך לשמחם. והנה אנו עדים כיום, שהסמ"ך-מ"ם עובד שעות נוספות, העקר לגרם

לְהִסְתּוֹת פְּרוּעוֹת, עַד שְׁעֵדָה אַחַת מְסִיתָה נִגְדָה
 זוֹלָתָהּ. הִתְבּוֹנְנוּ בְּכֹל מוֹשְׁבָה, יֵשׁ שָׁם ס"מ, בְּכֹל
 עִירָה יֵשׁ שָׁם ס"מ, בְּכֹל כְּפָר יֵשׁ שָׁם ס"מ, בְּכֹל
 עִיר יֵשׁ שָׁם ס"מ, וּמִיְהוּ? הַשְּׁטָן, מְלֶאךֶם הַמְּנוֹת,
 שְׁמֵמִית אֶת הָאָדָם, וְכִיצַד? אֵלָּא כָּל כַּחוֹ הַפְּרִד
 וּמִשְׁלֵי, לְעֵשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנָא
 לְצַלֵּן, שְׁלֵא יְהִיָּה שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, לְעַקֵּר מִתּוֹכֶם אֶת
 הַבּוֹרָא יִתְבְּרַךְ שְׁמוֹ, כִּי שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שְׁלוֹם (שְׁבַת י.). וְלִכֵּן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! בְּאוֹ
 נְעַקֵּר מֵאֲתָנּוּ אֶת הַשְּׁנֵאָה, וְנִזְכֶּה לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים
 וְעֹלִיזִים, וְעַל-יְדֵי שְׂמֵחָה נְצַלִּיחַ עִם בְּנֵי-אָדָם.

ג.

עַל-יְדֵי שְׂמֵחָה — יֵשׁ לְאָדָם פְּרִנְסָה

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! מָה רוֹאִים הַיּוֹם? בְּנֵי-
 אָדָם סוֹבְלִים סָבֵל גְּדוֹל. יִשְׁנֵם כָּל-כָּף הַרְבֵּה
 מְבֹטְלִים, מְחֹסְרֵי פְּרִנְסָה, שְׁבוּרִים וְרִצּוּצִים, עַד כְּדֵי
 כָּף, שְׂאוּמְרִים חֲכָמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה לֵא, יד):
 אֵלּוּ נִתְקַבְּצוּ כָּל הַיְסוּרִים לְצַד אֶחָד, וְעֲנִיּוֹת לְצַד
 אֶחָד — הָעֲנִיּוֹת מְכַרְעֵת; כָּל-כָּף קָשָׁה הִיא
 הָעֲנִיּוֹת, שְׂמֵחָה אֶת כָּף הַמֵּאֲזִנִּים לְצַדָּהּ. וְלָמָּה

אין לבני-אדם פרנסה? מפני שאין להם שמחה, כי
 על-ידי שמחה — יש לאדם פרנסה. כי ברגע
 שאדם שמח — נתרחבת דעתו, ויודע שהפרנסה
 בידי הקדוש-ברוך-הוא, ולא בידי בשר ודם, אזי
 חוזר בתשובה שלמה, ויש לו פרנסה בשפע.
 ועל-כן מי שמבטל וחסר פרנסה, העצה —
 להתחזק להיות בשמחה ולצאת מעצמו. וכיצד
 זוכים לזה? על-ידי שמרגילים עצמם לדבר אל
 הקדוש-ברוך-הוא, אשר אין דבר חשוב יותר מזה.
 וכשאדם מדבר אליו יתברך, ומבקשו כל צרכיו —
 כל אשר צריך מקבל. אבל אי אפשר להתפלל אל
 הקדוש-ברוך-הוא, אלא על-ידי שמחה, וכמובא
 בדברי רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תפלה, סימן ע'):
 על-ידי שמחה, תבא תפלתך בהיכל המלך;
 כשאדם שמח, תפלתו נכנסת בהיכל מלך מלכי
 המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ופועל אצלו יתברך כל
 חפצו. וכן אומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה,
 חלק ב', סימן א'): על-ידי שמחה — מצליח. רואים
 בני-אדם מצליחים בפרנסה, כי הם שמחים
 ועליזים. אבל כל-כך קשה להגיע לשמחה, ובפרט
 כשעוברת על האדם עניות ודחקות הממרות את
 חייו. כמאמר ז"ל (שמות רבה, פרשה לא): אין לך

בְּעוֹלָם קָשָׁה מִן הָעֲנִיּוֹת, שֶׁהִיא קָשָׁה מְכֹל הַיְסוּרִים
 שֶׁבְּעוֹלָם; כָּל־כֶּף קָשָׁה לְאָדָם כְּשֶׁהוּא חֹסֵר פְּרִנְסָה,
 וְהוּא מְלֵא חוֹבוֹת וְכוּ'. אֲבָל הָאֲשֵׁמָה בּוֹ, כִּי אִם
 הִיא מִתְחַזֵּק בַּתְּפִלָּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הִיא
 מְקַבֵּל כָּל צָרָתוֹ. הָאִם נִסִּיתֶם כָּבֹד דְּבַר זֶה לְבוֹא
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִקְבֹּעַ לְעֲצָמְכֶם מְקוֹם מִיָּחָד, וְלִבְקֹשׁ
 רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
 אֵין לִי פְּרִנְסָה, נִסְתַּבְּכְתִּי בְּחוֹבוֹת, עֲזֹר נָא לִי" וְכוּ'
 וְכוּ', הַנִּסִּיתֶם אֶת זֹאת פַּעַם?! אִם הֵייתֶם מְנַסִּים,
 בְּיָדָאֵי הֵייתֶם נוֹשְׁעִים. כִּי כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ, הוּא מְרַגֵּשׁ "אֹר שְׂמִיחַ", אֹר אֵין סוּף
 בְּרוּךְ הוּא, וְנִתְרַחֲבֵת דַּעְתּוֹ, וּבָאָה לוֹ פְּרִנְסָה.
 וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא וַיֵּא א'): אָמַר
 הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הָיוּ זֵהִירִים בַּתְּפִלָּה,
 שֶׁאֵין מִדָּה אַחֶרֶת יָפָה הַיְמָנָה, וְהִיא גְדוּלָה מְכֹל
 הַקְרָבָנוֹת, וְאֶפְלוּ אֵין אָדָם כְּדָאֵי לְעֲנוּת בַּתְּפִלָּתוֹ
 וְלְעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמּוֹ, כִּיִּן שְׂמֵרָבָה בְּתַחֲנוּנִים — אָנִי
 עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמּוֹ; כָּל־כֶּף חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ
 תְּפִלָּה; וְהִנֵּה אָדָם יְדַבֵּר הַכֹּל, וַיִּתֵּן עֲצוֹת עַל כָּל
 פֶּרֶט וּפְרָט, וְרַק מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹא יְדַבֵּר וְלֹא
 יִזְכִּיר שֵׁם ה', רַק מִתְפַּלֵּה אֵין מְדַבְּרִים. וּמִמִּילָא כָּל
 אַחַד שְׁבוּר וְרָצוּץ, וּמְרַגֵּשׁ עֲצָמוֹ בּוֹדֵד, אֲמַלְל.

אבל אם היינו זוכים להתקרב אל הצדיק האמת הדבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ומיחד יחודים, נמשיך על עצמנו "אור שמח", האור הרוחני שמשמח בני אדם. אם היינו שומעים לחכמי התורה, גדולי ישראל, שרק אליהם אנו מצוים לשמע, כי עם ישראל עם, רק על-ידי התורה, ובלעדיה איננו אמה כלל, אזי אם היינו שומעים בקול חכמי ישראל, גדולי התורה, בקול ראשי כוללים יראי שמים, היינו פותחים פינו לדרך אל הקדוש-ברוך-הוא, וחוזרים בתשובה שלמה, וזוכים לשמחה אמיתית, והיינו הכי מאשרים.

לזאת, בני ובנותי היקרים! תבדקו ותראו איך רבבות רבבות נשמות ישראל שומרי תורה ומצוות, שחיים את חייהם בדרך התורה, בקיום המצוות, בשמיעה בקול חכמי ישראל, איזה אשר יש להם?! איזו עצירות נפלאה היא מנת חלקם?! ואומרים חכמינו הקדושים (אבות ד, א): איזהו עשיר? השמח בחלקו. זו העשירות הכי גדולה, שאדם כל-כך שמח עם מה שחננו הבורא יתברך שמו, וממילא יש לו פרנסה בשפע, כי מרצה בחלקו. לא-כן אדם שאף פעם איננו מרצה,

וּכְמֵאֲמָרָם ו'ל (קהלת רבה, פרשה א', סימן לב): יש לו מנה — רוצה מאתים, יש לו מאתים — רוצה ארבע-מאות. כִּי טָבְעוּ שֶׁל אָדָם, שָׂאף פֶּעַם אִינוּ מְרַצָּה, וְכִמְהָ שִׁיחָהּ לוֹ, רוצה יותר ויותר. אָבֵל אִם אָדָם זֹכָה וּמְתַקָּרֵב אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת הַדְּבוּק בַּהֲקֵדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְאִיר בּוֹ "אור שמח", אור אין סוף בְּרוּךְ הוּא, שְׁעוֹשֶׂה אוֹתוֹ שְׂמֵחַ, וְאֵז אָדָם זֹכָה לְשִׁפְעַ כְּפוּל, וְאִינְנוּ חֹסֵר דְּבָר.

וְלָכֵן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! תְּתַחֲלוּ עוֹד הַיּוֹם הַזֶּה, הַשְּׁעָה הַזֹּאת, הַרְגַע הַזֶּה לְקַבֵּל עַל עַצְמְכֶם לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶל הַקֵּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ כְּמוֹ תְשׁוּבָה, וְאֶפְלוּ שְׁעוֹשֶׂה אָדָם מֶה שְׁעוֹשֶׂה, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן עח), אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל; וְאֶסוּר לְהַתִּיֵּאֵשׁ בְּמַצָּבִים הַכִּי קָשִׁים, אֶפְלוּ יְבוֹאוּ הַסִּמְ"ךְ-מ"ם וְהַסִּטְרָא אַחֲרָא וְהַקְּלָפוֹת שְׁנִבְרָאוּ עַל-יְדֵי הַחֲטָאִים, וְיֵאמְרוּ לָכֵם, שֶׁהַקֵּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אִינוֹ רוצה אֶתְכֶם, וּבְכַעַס עֲלִיכֶם, תִּדְעוּ לָכֵם, שֶׁהַכֹּל הֶבֶל הַבָּלִים, כִּי כִּי אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקֵּדוּשִׁים (תְּנָא דְּבִי אֵלֵיהּ רַבָּה ד'): אִם אָדָם עוֹבֵר עַבְרָה לְפָנָי, אִם חוֹזֵר וְעוֹשֶׂה תְשׁוּבָה, הֲרִי אֲנִי עִמּוֹ

ברחמים ומקבל תשובתו, ואין אני זוכר לו אפלו
 מקצת עוונותיו. למדים מכאן רחמנותו יתברך,
 אפלו עבר אדם עברה, רחמנא לצלן, על אסור
 דאורייתא, אומר הקדוש ברוך הוא: אם אתה
 עושה תשובה ביני לבינה אני מקבלך. ואומרים
 חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי מד): גדול כחה של
 תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות
 תשובה, מיד הוא עולה לא עד עשרה מילין ולא
 עד עשרים מילין ולא עד מאה מילין, ולא עד רקיע
 ראשון ושני אלא שעומדת לפני כסא הכבוד; אם
 אדם רק מתחיל לחשב: "אולי באמת כדאי לשוב
 בתשובה, ולחדל מכל ההבלים, מכל ההסתות
 הפרועות, הבה אחזור בתשובה שלמה, ואמשיך על
 עצמי 'אור שמח', להיות דבוק בהקדוש ברוך
 הוא". תכף כשרק חושב מזה, אומרים חכמינו
 הקדושים, כבר נשמתו עולה עד כסא הכבוד. ואם
 אדם מגיע לכסא הכבוד, אז נשפע עליו פרנסה
 בשפע, כי תחת כסא הכבוד יש כל הכסף שבעולם.
 ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן א'): איך
 מגיעים לכסא הכבוד? אם נשמות ישראל
 מתאחדות יחד, אז מגיעים עד כסא הכבוד, ואין
 חסר לו פרנסה.

על-ידי שמחה — נזכה להגאל

בני ובנותי הקרים! אנו מצפים ומחכים ומקווים בכל יום, בכל שעה ובכל רגע להגאל, ואינכם שמים לב, שעל-ידי שמחה — נזכה להגאל. כל זמן שאנו עצובים, שבורים ורצוצים, אנו רחוקים ממנו ותברך, וממילא אנו רחוקים מהגאלה. ולכן מה עלינו לעשות עתה? להיות רק בשמחה, ולשמח את אחרים. ואומרים חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני ב'): אין השמחה מתנתת לאדם, לא כל מי ששמח היום — שמח למחר. אסור לדחות את השמחה, ולומר: מחר אהיה שמח, מחר אשלים עם יהודי שני, מחר אעשה תשובה שלמה, מחר אשמח את חברי וכו', לא ולא! אלא כבר עכשו תעשה הכל, היום תעשה טוב. ומה עושה צמלק? דוחה למחר את העבודות הטובות. ולכן מוצאים במלחמת צמלק, שאמר משה ליהושע (שמות יז, ט): "לך צא והלחם בעמלק מחר"; הינו לך תלחם בעמלק הנה שאומר לך מחר: מחר אשלים עמו, מחר אשמח אותו וכו', לא ולא! אין מחר! יש רק היום הנה. לזאת, בני

ובנותי היקרים! אם רצוננו באמת להגאל, עלינו לחיות בצותא באהבה, ולדון זה את זה לכף זכות, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון את כל יהודי לכף זכות, ואפלו רשע גמור. שזה מה שאומר דוד המלך (תהלים לז, י): "ועוד מעט ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו"; הינו שהפסוק מעוררנו ומחזקנו למצא את ה'עוד מעט' טוב שיש בכל יהודי; כי אם נחפש ונבקש, נמצא בכל יהודי מעט טוב ששם אינו רשע, ועל-ידי-זה 'והתבוננת על מקומו ואיננו' — כבר אינו באותו מקום שהיה, כי עלה ממדרגתו. ולכן הבה לא נחטט ברע של הזולת, אלא נבקש את הטוב של כל אחד. כי אין להקדוש-ברוך-הוא מה להתבייש בעם ישראל, "מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ", אין להקדוש-ברוך-הוא אמה בעם ישראל, שכלם בלי יוצא מן הכלל אוהבים את הקדוש-ברוך-הוא, ורוצים לשוב בתשובה שלמה, אלא מרב הגלות, הצרות והיסורים שעוברים עלינו זה אלפים שנה, אבדנו את השכל והדעת, החכמה והתבונה, ואין לנו דעת להתבונן, שהקדוש-ברוך-הוא נמצא פה עמנו ואצלנו, ועלינו רק לפתח את הפה ולדבר אליו,

עלינו לעשות שלום בין הבריות, וכבר נהיה אצלו
 תברך, והוא תברך כבר ישרה בינינו, כי שמו של
 הקדוש-ברוך-הוא שלום (שבת י), וגדול שלום שכל
 הברכות כלולות בו (ויקרא רבה, פרשה ט', סימן ט').
 ובפרט בימים אלו, שאנו בוכים על חרבן בית-
 המקדש, ומצפים שהקדוש-ברוך-הוא יבנה לנו
 את בית הבחירה, אבל זה תלוי בנו, כפי שנשלים
 זה עם זה, והשלום יהיה בינינו. לכן הבה נקבל
 על עצמנו להיות בשמחה, ולשמח את אחרים,
 ועל-ידי-זה נזכה לגאולה השלמה שבא יבא מלך
 המשיח ויגאלנו גאלת עולם, אמן ואמן!

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הקונטרס הקדוש הזה נדפס

לזכות

פנינה בת רבקה

הקב"ה יעזור שתמצא את זיווגה

משורש נשמתה בקרוב, ותזכה

לבנות בית נאמן בישראל

הקונטרס הקדוש הזה נרפס
לעילוי נשמת
מרדכי בן אסתר
הקב"ה יעזור שיזכה לתיקונו
הנצחי בזכות רבינו ז"ל
ולזכות
פירחה בת יוכבד כבידה
הקב"ה יעזור שתזכה לבריאות הנפש
והגוף ולאריכות ימים ושנים טובות,
ותרווה רוב נחת מכל יוצאי חלציה

הנהגות ישרות

הנהגות ישרות, שהם תקון הברית, על-פי דברי רבנו הקדוש והנורא, אור האורות, רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו.

יזהר מאד לטבל בכל יום במקנה, ובפרטיות כשחטא בפגם הברית, ישתדל הדבר הראשון לטבל במקנה, אשר הוא התקון הראשון, כמו שאמר רבנו ז"ל: "דאס ערשטע איז מקנה" (הדבר הראשון הוא מקנה).

ישתדל לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגלה רבנו ז"ל, שהם תקון גמור לפגם הברית, והם: ט"ז ל"ב מ"א מ"ב נ"ט ע"ז צ' ק"ה קל"ז ק"נ, ותכף-ומיד כשזוכה לאמרו, אל יחשב יותר מזה כלל, כי בודאי נתפפר לו.

ישמר מאד מאד על מחשבתו, וירגיל את עצמו לחשב רק מחשבתו קדושות וטהורות, כי המחשבה גבוהה עד מאד, ולהפוך ישמר את עצמו מהרהורים רעים, אשר הם אבי אבות הטמאה, וכשמכניס במחשבתו אמתת מציאותו יתברך. אז הוא אצלו יתברך ממש, כי במקום שהמחשבה חושבת, שם כל האדם.

יקדש האדם את העינים שלו, כי עקר הנאוף תלוי בעינים, כי העין רואה והלב חומד וכלי המעשה גומרים. ועל-כן יקדש את העינים. וירגיל את עצמו

הנהגות ישרות

להסתפל בכל דבר בהחיות אלקות שיש בכל דבר, ויוציא לעצמו רמזים איך להתקרב אליו יתברך מכל דבר, וכן ישמר מאד לא להסתפל בדברים מאסים, כי אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה.): אין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות, ואמרו (ברכות יב.): אחרי עיניכם — זה הרהור עברה, ועל-כן צריכים לקדש מאד מאד את העינים, כי הכל תלוי בהעינים.

יזהר בעצמו מאד לקדש את האזנים שלו, וירגיל את עצמו לשמע רק בקול התורה הקדושה ובקול החכמים והצדיקים האמתיים, ויזהר מאד לא לישב בין לצים וקלים וריקים, מינים ואפיקורסים, ולא יניח לדברים הטמאים להכנס באזניו. ואמרו חכמינו הקדושים (פחות ה.): אל ישמע אדם לאזניו דברים בטלים, מפני שהן נכוות תחלה לאיברים. ואמרו (שם) על פסוק: "ויתד תהיה לך על אזניך" (דברים כג), אל תקרי אזניך, אלא על אזניך, שאם ישמע אדם דבר שאינו הגון, יניח אצבעו באזניו, כי כשאדם שומע בקול הרשעים והקלים — יהיה אחריהם, ולהפוך כשישמע בקול התורה והחכמים והצדיקים האמתיים ימשך אחריהם.

יזהר מאד מאד מהמדה המגנה של פעם וקפידות, וכמעט שכל תקון הנדעת, תקון הברית תלוי בזה — שיהיה

הנהגות ישרות

האדם סבלן ומאריך אפו על כל מה שעובר עליו, כי את הנואף מכירים באף שלו, כך גלה לנו רבנו ז"ל, כפי כעסו ורציחתו שיש לו, כמו-כן יודעים שהוא נואף, רחמנא לצלן, ועל-כן מי שרוצה להגיע לתקון הברית בשלמות, צריך שינגיל את עצמו מאד מאד במדה היקרה של סבלנות, ויסבל כל הבא עליו, ויאריך אפו על כל מה שעובר עליו — הן מעצמו והן מבעל בחירה. וכפי שיזכה להיות סבלן ומאריך אף, כמו-כן יזכה לשלמות הדעת, ויתקן את אשר קלקל בבריתו.

יקדש האדם ויטהר מאד את דבור פיו, וידבר תמיד דבורי תורה ודבורי אמונה והשגחה פרטית, וישמר מאד מאד שלא ינבל את פיו בדברי נבלה ונאוף, כי הדבור יכריחו לעשות כל מה שמוציא מפיו, חס וחלילה, ואמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה, פרק כד, סימן ז'): והנה מתניף קדוש, ולא יראה בדבור דבר, אל תקרי ערות דבר, אלא ערות דבור — זה נבול הפה, כי על-ידי-זה מסלקים ממנו את השכינה הקדושה, וגורמים רעה לעצמו ולכל העולם כלו; ועל-כן מי שידע בנפשו שפגם בבריתו, ובפרטיות בהוצאת זרע לבטלה יקדש מאד את דבורו, ולא ידבר שום דברים בטלים, ומכל שכן דבורים אסורים, כגון: לשון הרע,

הנהגות ישרות

רכילות, ליצנות, גבול פה, חס ושלום, כי עקר תקון
הברית תלוי בתקון הלשון.

יחזיק מאד באמונה יתרה, שיכניס את עצמו בתוך
האמונה הקדושה, ותמיד יציר בדעתו איך שמלא
כל הארץ כבודו, ואין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
והכל לכל אלקות גמור הוא, ואין בלעדיו יתברך כלל, כי
בכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, והוא עומד
באמצע, וכשיחשב את זה תמיד, על-ידי-זה יזדכך לגמרי,
וימחל לו הקדוש-ברוך-הוא על הכל.

יהיה תמיד שמח וטוב לב, וישתדל לעשות תמיד רק
צדקה וחסד עם כל בר ישראל, וירקד מרב שמחה
על נקדת יהדותו, שזכה להברא מזרע ישראל ולא עשני
גוי, וימסר את נפשו על נקדת השמחה, כי כל עקר פגם
הברית בא להאדם רק מחמת עצבות, פי הקלפה המחטאת
את האדם בפגם הברית נקראת יללה, ועל-כן עקר שלמות
תקון הברית הוא שיהיה תמיד שמח בשמחה עצומה, ואף
שזה קשה וכבד לו מאד מאד, מרב עוונותיו בפגמי הברית
שלו, שזה מכניס בהאדם דכאון ועצבון פנימי, עם כל זאת
עקר תקון הברית תלוי אף ורק במדת השמחה והתודה,
וצריכים למסור את נפשו להגיע אל המדה היקרה הזו של
שמחה, שזה מכניס בהאדם רוח טובה ומדת רחמנות,
ולעשות צדקה וחסד עם כל בר ישראל.